

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår ref.: 1801703-2 - 008
Vår dato: 30.6.2018

Deres ref.: 18/1250-1
Deres dato: 23.3.2018

Saksbehandler: Sigmund Log

Høringsinnspill til NOU 2018:7 Ny lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til høring 23. mars 2018 om NOU 2018:7 Ny lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå.

1 Om Nkoms statistikk

Nkom henter inn opplysninger om utviklingen for elektroniske kommunikasjonstjenester og -nett. Innhenting av opplysninger skjer med grunnlag i Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven), jf. § 10-3. Opplysninger hentes inn fra alle registrerte tilbydere av elektroniske kommunikasjonstjenester og -nett. Formålet med opplysningsinnhenting er:

- Å fremskaffe informasjon om utviklingen i markedene for elektroniske kommunikasjonstjenester som grunnlag for vurdering og eventuell gjennomføring av regulatoriske tiltak
- Bidra til at samfunnet er godt informert om utviklingen for elektroniske kommunikasjonstjenester
- Bidra med statistikk til internasjonale samarbeidsorganer, blant annet for å kunne sammenligne utviklingstrekk i de enkelte land

I forarbeidene til ekomloven (Ot.prp. nr. 58 (2002-2003)) presiseres det i merknadene til § 10-3 at opplysninger til statistikkformål kan innhentes.

Innhentede opplysninger bearbejdes og publiseres som statistikk og omfatter tallmateriale for utviklingen i blant annet mobildata- og bredbåndsdekning, abonnement, trafikk og omsetning for

elektroniske kommunikasjonstjenester. Det meste av statistikken publiseres på Nkoms statistikkportal (www.ekomstatistikken.no).

Nkom vil fremover også hente inn opplysninger og publisere statistikk om postmarkedet. Innhenting av opplysninger skjer da med grunnlag i Lov om posttjenester (postloven), jf. § 44. I forarbeidene til postloven (Prop. 109 L (2014-2015)) står det i merknadene til § 20 (om registreringsplikt) at registreringen skal tjene som utgangspunkt for å innhente informasjon fra markedsaktørene som er nødvendig for å vurdere utviklingen i markedet og for å kunne gi informasjon og statistikk om postmarkedet til allmennheten.

2 Kommentarer til NOU 2018:7

Statistikklovutvalget legger til grunn at Norge fortsatt skal ha et sentralisert og godt samordnet system for statistikkproduksjon. Statistikkproduksjonen skal være demokratisk forankret, og utvikling, produksjon og formidling av statistikken skal være faglig uavhengig. Av de tiltak som utvalget omtaler vil vi særlig legge vekt på:

- Klargjøring av hva som skal oppfattes som offisiell statistikk: Dette er statistikk som tilfredsstillende fastsatte kvalitetskrav. Denne klargjøringen er av særlig betydning for statistikk som produseres av andre myndigheter, ettersom det meste av statistikkproduksjonen i Statistisk sentralbyrå naturlig klassifiseres som offisiell statistikk. Statistisk sentralbyrå vil ha en sentral rolle ved å samordne statistikkproduksjonen og sikre at fastsatte krav til metoder og kvalitet blir fulgt opp.
- Nasjonalt program for offisiell statistikk: Programmet skal være flerårig, men med mulighet for årlig rullering av enkelte deler av programmet. Det vesentlige av denne statistikken vil bli produsert av Statistisk sentralbyrå, men det legges opp til at også andre myndigheter vil være viktige bidragsytere. Gjennom en slik helhetlig plan vil det kunne legges til rette for at statistikkene produseres av dem som har de beste forutsetninger for dette og dermed unngå dobbeltarbeid. Man vil kunne utnytte fagkompetansen hos de enkelte myndigheter, og ved å legge til rette for mer deling av innsamlede opplysninger kan også andre myndigheter dra nytte av dette der det er ønskelig.

Nkom er enig i disse tiltakene. Vi vil likevel kommentere konkrete forhold ved dagens organisering av statistikkproduksjonen som bør søkes løst gjennom de rammer som en ny statistikklov gir mulighet for.

Nkom mener at det løpende arbeidet med et nasjonalt statistikkprogram og den sentrale koordinerende rollen som Statistisk sentralbyrå får i den forbindelse, bør kunne legge til rette for en effektiv statistikkproduksjon. Her vil vi spesielt vektlegge følgende sentrale mål:

- Det er et mål å unngå parallell innsamling av overlappende opplysninger som grunnlag for statistikkproduksjon i flere etater. Statistisk sentralbyrå og andre myndigheter bør kunne samarbeide om felles løsninger for datainnsamling.
- Det er et mål å gjenbruke innsamlede opplysninger på tvers av sektorer og etater, samtidig som eventuelle spørsmål knyttet til sensitivitet ivaretas.
- Det er et mål å utvikle og benytte felles standarder og øvrig rammeverk for innsamling, bearbeiding og publisering av statistikk.
- Det er et mål å utvikle kompetanse og nye (digitale) statistikkverktøy for felles bruk på tvers av sektorer og etater.
- Det er et mål at mest mulig statistikk kan publiseres og benyttes på en brukervennlig måte og som er lett tilgjengelig for publikum, næringsliv og offentlig sektor, eventuelt på felles digitale plattformer.

Statistisk sentralbyrå og Nkom henvender seg i dag til de samme tilbyderne for innhenting av opplysninger for produksjon av for eksempel bredbåndsstatistikk. Statistikken er i noen grad overlappende. På halvårlig basis innhenter Nkom tall for bredbånd på nasjonalt nivå, fordelt på teknologier. Tallene omfatter blant annet antall abonnement, omsetning og hastighetskategorier. Gjennom sin internettmåling innhenter Statistisk sentralbyrå hvert kvartal tall for antall bredbåndsabonnement fordelt på hastighetskategorier og kommuner.

Dette er et eksempel der det i noen grad gjøres dobbeltarbeid i statistikkproduksjonen, og større grad av samordning kan vurderes.

3 Særskilte kommentarer til § 2-4 (om statistisk konfidensialitet) i statikklovutvalgets forslag til ny lov

Nkom er som forvaltningsorgan underlagt bestemmelsene i Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) og i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). Opplysninger Nkom innhenter fra tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og –tjenester og tilbydere av posttjenester, og som ikke vurderes som forretningsmessig sensitive i henhold til offentliglova § 13 jf. forvaltningsloven § 13, kan det gis innsyn i på grunnlag av innsynsbegjæringer.

I lovforslagets § 2-4 første ledd, står det at «Offisiell statistikk skal formidles slik at det ikke er mulig hverken direkte eller indirekte å identifisere den statistiske enheten». I § 2-4 tredje ledd, åpnes det for unntak fra første ledd dersom den statistiske enheten har samtykket, der unntak følger av statistikkforpliktelser i EØS-avtalen eller de statistiske resultatene allerede er åpent tilgjengelig fra offentlige kilder. Når det gjelder statistikken Nkom publiserer, identifiseres de statistiske enhetene (i denne sammenhengen foretak) direkte i grafiske og tekstuelle

fremstillinger av utviklingen i markedsandeler, abonnements- og omsetningstall, nummerportering, med mer. Videre publiserer Nkom datasettene som danner grunnlag for disse fremstillingene. Opplysningene som offentliggjøres i publisering av Nkoms statistikk, er innhentet på bakgrunn av opplysningsplikt jf. ekomloven § 10-3 og jf. postloven § 44.

Det er noe uklart hva som menes med «åpent tilgjengelig fra offentlige kilder» i § 2-4 tredje ledd i forslag til ny lov. Nkom vil som nevnt over måtte gi ut mottatte opplysninger på grunnlag av innsynsbegjæringer, med mindre de vurderes som forretningsmessig sensitive i henhold til offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13. Vi stiller derfor spørsmål ved om de mottatte opplysningene regnes som «åpent tilgjengelige». Vi viser i den forbindelse til Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 223/2009 (også omtalt som den europeiske statistikkloven), som er vedtatt som forskrift til den gjeldende norske statistikkloven. I forordningens artikkel 25 om data fra offentlige kilder står det følgende:

«Data obtained from sources lawfully available to the public and which remain available to the public according to national legislation shall not be considered confidential for the purpose of dissemination of statistics obtained from those data»

Nkom mener statistikklovutvalget bør klargjøre om «åpent tilgjengelig» i lovforslagets § 2-4 tredje ledd tilsvarer «lawfully available» i artikkel 25 i forordningen.

Nkom vil til slutt bemerke at dersom vår statistikk må formidles på et aggregert nivå for å ivareta konfidensialitetshensynet som ligger til grunn for å bli kategorisert som «offisiell statistikk», vil statistikken i langt mindre grad dekke behovene til brukerne av vår statistikk. Dette vil gjøre det mindre attraktivt å inkludere våre statistikker i et nasjonalt program for offentlig statistikk.

Med hilsen

Daniel Hegland
seksjonssjef

Sigmund Log
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Kopi Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep., 0030 OSLO